

Bogre.

La gran heretgia europea.

PER FRANCESC SANGAR

Pot un documental amb senzillesa esdevenir una obra mestra en la difusió d'un esdeveniment històric? Amb "Bogre. La gran heretgia europea" trobem una resposta afirmativa. El director **Fredo Valla**, amb la col·laboració de l'antropòleg cultural i cineasta **Andrea Fantino**, el productor **Elia Lombardo** i **Chambra d'Oc**, entitat dedicada a la promoció de la llengua i la cultura occitanes al Piemont, ens ofereix un viatge a través de diversos països europeus on el moviment dels Bons Homes i les Bones Dones, els Càtars a l'Europa Occidental i els Bogomils a

guerres balcàniques dels anys 1990.

A través d'aquest recorregut el film ens ofereix diverses entrevistes a historiadors d'aquests països, on expressen el seu coneixement sobre el Catarisme o el Bogomilisme. Entre aquests estudiosos trobem grans historiadors com Francesco Zambon, Maria Soresina, Jean-Paul Gasc o Emir Filipovic, entre molts d'altres. Els escenaris reals emprats per a il·lustrar com a decorat aquestes entrevistes són d'una gran bellesa i esdevenen també uns altres actors més de la pel·lícula.

Un dels moments més emotius del film tracta de l'acte de perdó que el Bisbe catòlic de Pàmias, en Jean-Marc Eychenne, realitzà l'any 2017 amb una entrevista al mateix bisbe. Dins de la seva diòcesi es produïren al segle XIII alguns dels capítols més sanguinaris de la Croada contra els Albigesos, i tingué un esment molt significatiu envers els càtars executats a la foguera a Montsegur el dia 16 de Març de 1244. Una molt noble manera de tancar ferides i obrir pas a una reconciliació sincera.

El llargmetratge és també una joia per als amants de la filologia, ja que el director ha respectat les llengües pròpies dels diferents entrevistats: l'occità, el francès, l'italià, el servocroat (en modalitat bosniaca) i el búlgar. De fet, en Fredo Valla és un gran coneixedor d'aquesta diversitat lingüística, i la seva llengua familiar és l'occità parlat a les Valadas Piemonteses.

I el mot **Bogre**? Com ens ex-

plica al començament el mateix Fredo Valla, és una paraula pejorativa que el pare del director li explicà que alguns utilitzaven per a definir persones que no tenien cap mena de valor. L'origen del significat podria provenir del gentilici "búlgar" i fou un dels termes emprats per a definir els creients càtars. Una de les fites del film és donar la merescuda importància al Bogomilisme oriental, massa sovint oblidat a les produccions sobre el Catarisme que ens ofereixen una visió excessivament centrada a l'Europa Occidental.

Totalment recomanable per als aficionats a les llengües i per aquells que vulguin aprofundir en un dels capítols bàsics de la història medieval europea.

presència durant l'Edat Mitjana.

Un film produït l'any 2020, fruit d'un llarg procés de recerca i investigació, i que és de visionat obligat per a tots aquells que vulguin aprofundir en el coneixement d'aquesta primera gran dissidència religiosa medieval, que amenaçà el monopoli ideològic de l'Església Catòlica a Occident i que fou extirpada mitjançant una cruenta Croada a partir de l'any 1209. Al llarg del film trobem similituds amb altres episodis d'intolerància en la història europea com l'Holocaust contra els jueus o les

FITXA TÈCNICA:

Títol original: Bogre.
la granda eretgia europèa.
Any de producció: 2020.
Director: Fredo Valla.
Productora: Chambra d'Oc i IncandenzaFilms.
Gènere: Documental.
Durada: 195 minuts.
Actors: Fredo Valla, Olivier de Robert, Francesco Zambor, Emir Filipovic, Benjamin Assié...

el MÓN MEDIEVAL

ARQUEOLOGIA, HISTÒRIA I VIATGES

www.monmedieval.cat

CÀTARS PER LES TERRES DE L'EBRE

49

5,50 €

EL CASTELL DE PUIG-REIG • ENTERRAR ALS MORTS • EL PRIMER IMPERI BÚLGAR